

**III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА
КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ
ПІДПРИЄМСТВОМ»**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Полтавська державна аграрна академія

Кафедра бухгалтерського обліку та економічного контролю

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-
ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»**

***Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції, присвяченої пам'яті професора,
заслуженого працівника вищої школи
Дмитра Мусійовича Фесенка***

ПОЛТАВА 2020

**III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА
КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ
ПІДПРИЄМСТВОМ»**

УДК 657: 332.025.12 : 65.014.1

А 43

Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством : Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції. м. Полтава, 31 березня 2020 року. Полтава, 2020. 474 с.

Редакційна колегія:

Дорогань-Писаренко Л. О. – к.е.н., доцент, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень, декан факультету обліку та фінансів.

Канцедал Н. А. – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю, заступник декана по денній формі навчання зі спеціальності «Облік і оподаткування».

Плаксієнко В. Я. – д.е.н., професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю.

Яловега Л. В. – к.е.н., доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю.

Лега О. В. – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю.

Конференція присвячена пам'яті видатного науковця, ветерана Великої Вітчизняної Війни, Заслуженого працівника вищої школи Української РСР, професора Дмитра Мусійовича Фесенка.

У збірнику матеріалів науково-практичної конференції розміщено результати досліджень вітчизняних науковців, присвячених актуальним проблемам та перспективам розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством.

Матеріали друкуються в авторській редакції.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

Рекомендовано до друку Вченою Радою факультету обліку та фінансів Полтавської державної аграрної академії (протокол № 8 від 16.03.2020 р.).

© Полтавська державна аграрна академія, 2020

III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА
КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ
ПІДПРИЄМСТВОМ»

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 01.04.2020).

4. Тулай О. І., Ямелинець А. І. Податок на доходи фізичних осіб: роль та значення в умовах бюджетної децентралізації. *Бізнес Інформ*. 2019. № 1. С. 343-348

5. Нардепи пропонують 100% надходжень ПДФО залишати в бюджетах місцевих громад. *Дебет. Кредит*. URL: <https://news.dtki.ua/taxation/pdfo/47554>. (дата звернення: 01.04.2020).

Келлер Ю. А., здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня третього року навчання, спеціальність 071 Облік і оподаткування,
Пристемський О. С., д.е.н., доцент, професор кафедри обліку і оподаткування, Херсонський державний аграрно-економічний університет, м. Херсон

СУТНІСТЬ ТА СУЧАСНИЙ СТАН СПРОЩЕНОЇ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ

На сьогоднішній день для розвитку економіки України певної важливості та актуальності набувають питання оптимізації оподаткування діяльності підприємств та забезпечення достатнього рівня податкових надходжень до державного та місцевих бюджетів різних фондів. Саме забезпечення балансу в цих питаннях створює умови для достатнього рівня стимулювання підприємницької діяльності та розвитку економіки України загалом. Саме з цією метою було запроваджено спрощену систему оподаткування, основне завдання якої є створення та забезпечення сприятливих та зручних умов щодо оподаткування для суб'єктів підприємництва.

Спрощена система оподаткування має свої особливості, питання ефективності впровадження яких є одними із найбільш важливих для наукових досліджень в цьому напрямку. Тому аналіз стану спрощеної системи оподаткування в Україні за останні роки та її вплив на стимулювання діяльності суб'єктів підприємництва є актуальними.

В Україні відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, порядок їх адміністрування, а також відповідальність за порушення податкового законодавства регулює Податковий кодекс України [1].

Відповідно до Податкового кодексу України спрощена система оподаткування є особливим механізмом справляння податків і зборів, що встановлює заміну сплати окремих податків і зборів на сплату єдиного податку з одночасним веденням спрощеного обліку та звітності [1]. Юридична чи фізична особа-підприємець самостійно обирає спрощену систему оподаткування, якщо така особа реєструється платником єдиного податку та

**III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА
КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ
ПІДПРИЄМСТВОМ»**

відповідає відповідним вимогам.

Для використання спрощеної системи оподаткування та сплати єдиного податку суб'єкт підприємницької діяльності повинен відповідати певним критеріям. Податковим кодексом України передбачається суттєве звуження кола осіб, що можуть застосовувати спрощену систему оподаткування, а також скорочується перелік видів підприємницької діяльності, на які поширюється спрощена система. Отже, суб'єкти господарювання, які застосовують спрощену систему оподаткування, обліку та звітності, поділяються на чотири групи платників єдиного податку (табл. 1).

Таблиця 1

Характеристика платників єдиного податку за групами

Показники	Групи платників податків				
	1 група	2 група	3 група		4 група
Суб'єкт господарювання	ФОП	ФОП	ФОП	Юр. особи	Сільськогосподарські товаровиробники
					ФОП
Особливості господарської діяльності	Роздрібний продаж товарів з торговельних місць на ринках та/або господарська діяльність з надання побутових послуг населенню	Господарська діяльність з надання послуг платникам єдиного податку та/або населенню, виробництво та/або продаж товарів, діяльність у сфері ресторанного господарства	Будь-яка організаційно-правова форма господарювання		Діяльність виключно в межах фермерського господарства
Максимальна кількість працівників	-	10	Не обмежена		Не обмежена
Максимальний обсяг річного доходу, млн грн	0,3	1,5	5		Не обмежена
Ставка єдиного податку	10% розміру прожиткового мінімуму	20% розміру мінімальної заробітної плати	3% від доходу + ПДВ або 5% від доходу без ПДВ		Залежить від площі сільськогосподарських угідь та/або земель водного фонду та від нормативної грошової оцінки одного гектара сільськогосподарських угідь

Джерело: сформовано автором за даними ПКУ [1].

**III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА
КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ
ПІДПРИЄМСТВОМ»**

Існують такі переваги застосування спрощеної системи оподаткування:

- 1) спрощення ведення обліку та звітності;
- 2) значне скорочення переліку податків;
- 3) право вибору бути платником ПДВ чи ні;
- 4) право не використовувати реєстратори розрахункових операцій при відповідних обсягах доходу та виді діяльності;

5) сплата фіксованого розміру податку в першій та другій групах, незалежно від фактичного рівня рентабельності та обсягів доходу, якщо діяльність є високорентабельною [2].

Однак спрощена система оподаткування має і такі недоліки:

1) постійний контроль розміру доходу задля недопущення перевищення встановлених обсягів для обраної групи;

2) необхідність сплати фіксованої суми податку в першій та другій групах, незалежно від результатів діяльності, особливо для низькорентабельних суб'єктів господарювання;

3) обмеження щодо обрання виду діяльності, розширення обсягів діяльності та використання найманих працівників [2].

Щодо сучасного стану сплати єдиного податку, то він відіграє немалу роль серед всіх податкових надходжень до місцевих бюджетів. За даними Міністерства фінансів України єдиний податок з кожним роком має тенденцію до збільшення, незважаючи на те, що його відсоток до всіх податкових надходжень трохи зменшується (табл. 2).

Таблиця 2

**Динаміка надходжень єдиного податку до місцевих бюджетів за січень
2018-2020 рр.**

Показники	Роки		
	січень 2018	січень 2019	січень 2020
Податкові надходження в місцеві бюджети, млрд грн	15	18,3	20,6
Єдиний податок, млрд грн	3,1	3,7	4,1
Відсоток єдиного податку до податкових надходжень, %	20,7	20,2	19,9

Джерело: сформовано автором за даними МФУ [3].

Ці дані можна проаналізувати таким чином. З одного боку, збільшення надходжень єдиного податку свідчить про зростання кількості суб'єктів господарювання, які використовують спрощену систему оподаткування, що дозволяє активізувати ділову активність та зменшити рівень безробіття, а з іншого боку, – про можливу мінімізацію податкового навантаження, за рахунок зловживання цієї системи роботодавцями, які свідомо оформлюють трудові

III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»

відносини шляхом відкриття ФОП працівникові задля мінімізації суми єдиного соціального внеску.

Отже, спрощена система оподаткування в Україні без сумніву має значні позитивні сторони. Проте певні проблеми використання спрощеної системи оподаткування вимагають її подальшого вдосконалення. Адже саме така система оподаткування сприяє подальшому розвитку діяльності суб'єктів господарювання та економічному розвитку країни загалом.

Список використаних джерел:

1. Онісіфорова В. Ю. Спрощена система оподаткування: сучасний стан, переваги, недоліки та перспективи. *Проблеми і перспективи розвитку підприємництва*. 2019. №23. С.158-166.
2. Податковий кодекс України №2755-VI від 2 грудня 2010 р. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
3. Державний веб-портал бюджету для громадян. URL: <https://openbudget.gov.ua/national-budget/incomes>.

Кириченко Ю.О., здобувач вищої освіти СВО – бакалавр,
спеціальність 071 Облік і оподаткування,
Пристемський О.С., д.е.н., доцент,
професор кафедри обліку і оподаткування,
Херсонський державний аграрний університет, м. Херсон

РОЛЬ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Інформація бухгалтерського обліку потрібна в управлінні господарськими процесами для забезпечення поточних і майбутніх доходів. Так, у процесі постачання використовують інформацію щодо відхилень фактичних даних від планів за показниками: затрати на постачання, кількість запасів на складі, ціни на матеріальні цінності, надходження запасів, відповідність їх якості умовам контрактів. У процесі виробництва для прийняття рішень необхідна інформація про відхилення фактичних даних від планових щодо затрат на виробництво за видами продукції, загальновиробничих витрат, кількості виробленої продукції. У процесі реалізації визначають відхилення фактичних даних від планових за такими показниками як витрати на збут, собівартість реалізованої продукції, ціни на продукцію, обсяги продаж, прибутки від реалізації. Використовуючи ці та інші дані обліку, виявивши наявності відхилень адміністративних та інших витрат від запланованих приймають управлінські рішення.

Суттєве місце у прийнятті управлінських рішень належить інформаційним передумовам. Можливості вирішення завдання різко зростають